

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยการศึกษารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นที่ตำบล ห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์ ฉบับสมบูรณ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ องค์กร/หน่วยงาน หรือผู้ที่มีส่วนร่วม ที่ได้ช่วยเหลือในการทำโครงการวิจัยเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง ได้แก่

1. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
3. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์
4. กลุ่มผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองการบริหารส่วนตำบล รองนายกองการบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาตำบล พื้นที่ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด อุตรดิตถ์ และ
5. ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์

คณะผู้วิจัย

ธันวาคม 2560

หัวข้องานวิจัยเรื่อง	การศึกษารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นที่ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์
ชื่อผู้วิจัย	อาจารย์รสสุคนธ์ ประดิษฐ์ อาจารย์ว่าที่ ร.ต.หญิงยุวดี พ่วงรอด นายอารมณั์ ชาญกุล
คณะ/สังกัด	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ปี	2560
คำสำคัญ	การจัดการขยะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พื้นที่ตำบลห้วยมุ่น เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของพื้นที่ตำบลห้วยมุ่น และเพื่อศึกษารูปแบบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับชุมชน พื้นที่ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ การดำเนินการวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตตำบลห้วยมุ่นจำนวน 400 ครัวเรือน สำหรับแนวทางและรูปแบบการจัดการขยะโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือกลุ่มผู้นำชุมชน

ผลการวิจัย พบว่า

การศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปัญหาและความต้องการในการจัดการขยะในพื้นที่ตำบลห้วยมุ่น พบว่า ขยะในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์จำพวกหัวสับปะรดที่เน่าเสียและเศษที่ตัดทิ้งจากหัวสับปะรด นอกจากนี้ยังพบขยะจำพวกขยะอันตราย ขวดสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ขวดยาฆ่าแมลง ถังปุ๋ยเคมี ซึ่งชาวบ้านในพื้นที่จะใช้ในการทำการเกษตร การกำจัดขยะส่วนใหญ่จะใช้วิธีการทิ้งลงถังขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านความต้องการในการจัดขยะประชาชนในพื้นที่ต้องการถังขยะแบบแยกสีและต้องการเพิ่มรอบในการจัดเก็บขยะ

รูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสมกับพื้นที่ตำบลห้วยมุ่น พบว่า ควรลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิดขยะที่มาจากบ้านเรือนโดยการรณรงค์ ให้ความรู้ และประชาสัมพันธ์ ให้มีการคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้งลงถังขยะ ของอบต. ซึ่งเป็นการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่นควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งหรือสนับสนุนการเกิดธนาคารขยะ เพื่อให้การคัดแยกขยะมีแหล่งรับซื้อที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย พบว่า ประชาชนยังมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการของการวางแผน การดำเนินการ การร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลจากการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการขาดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่นควรเปิดเผยข้อมูลด้านรายได้จากการจัดเก็บให้ประชาชนได้รับทราบ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปดูแล ให้ความรู้ รวมถึงจัดหาระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการกำจัดขยะให้กับพื้นที่สูง เพื่อไม่ให้ปัญหาขยะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่อไป

Research Title	A Study of solid waste management model by community participation process, Tambon Huai Mun, Nam Pat District, Uttaradit Province.
Author	Rotsukhon Pradit Acting Sub Lt.Yuvadee Phongrod Arom Chankun
Faculty	Public Administration Program , Humanity and Social Science
Institute	Pibulsongkram Rajabhat University
Year	2017
Keywords	Waste Management, Local Government, Participation

ABSTRACT

This research aims to study the condition of waste management in the households living in the area of Huai Mun Sub-district in order to study problems and needs in having waste management in the households as well as to study patterns and policy suggestions concerning waste management suitable for the community of Huai Mun Sub-district, Nam Pad District, Uttaradit Province. This research has been conducted by collecting quantitative data with questionnaires. The sample group of this research is 400 households living in Huai Mun Sub-district area. In addition, guidelines and patterns for waste management processed by the contribution of people living in the community has been collected its data by having conversations with the focus group. 'Community Leader' group is the most important group to give information

According to the research result, it was found that:

The study of the condition of waste management in the households shows that most of the waste in the area is organic waste such as bad pineapple heads, and pieces of pineapple. Moreover, there are dangerous waste such as bottles of chemicals, pesticide chemical bottles, insecticide bottles, chemical fertilizer bags. These kinds of waste come from agricultural activities conducted by villagers. How they get rid of their waste is throwing it away to the garbage bins

provided by the Sub-district Administrative Organization. Moreover, the needs in having waste management can be listed as people are in need of waste classification by having different colors of bins, and people would like staff to collect their waste more often.

Patterns of waste management suitable for Huai Mun Sub-district can be described that waste from households should be reduced by giving knowledge and conducting PR in classifying their waste before throwing it away. This can be done by the contribution of people living in the community. Also, Huai Mun Sub-district Administrative Organization is the main organization in promoting the 'Waste Bank' for classifying waste and having waste to be sold for people to earn some extra money.

For having policy suggestions, it was found that people still contribute less in terms of planning process, implementation, benefit taking, and evaluation of waste management provided by the Sub-district Administrative Organization, including the missing of their contribution in income checking from fee collection. As a result, Huai Mun Sub-district Administrative Organization should show such income data in fee collection for people to acknowledge, as well as give knowledge to people and set up modern technological system in waste management for high area. This can prevent how waste could affect natural environment in the future.